

**VRHOVNI SUD
REPUBLIKE SRPSKE
Rev-502/05
Banja Luka, 03. 3. 2006. godine**

U I M E N A R O D A

Vrhovni sud Republike Srpske, u vijeću sastavljenom od sudija: Stake Gojković kao predsjednika vijeća, Biljane Tomić, Petra Bajića, Darka Osmića i Zlatka Kulenovića kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja S. S. iz P., zastupan po punomoćniku S. B., advokatu iz P., protiv tužene, R. S. - Ministarstvo odbrane, zastupana po V. P. VRS – Odjeljenje u B. L., radi naknade štete, odlučujući o reviziji tužitelja protiv presude Okružnog suda u B. L. br. Gž-1801/02 od 24. 02. 2005 godine, na sjednici održanoj 03. 3. 2006. godine donio je

P R E S U D U

Revizija se odbija.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Osnovnog suda u P. br. P-1258/88 od 16. 4. 2002. godine obavezana je tužena da isplati tužitelju na ime naknade materijalne štete, zbog gubitka zarade od poljoprivrede, iznos od 25 384,00 KM sa zakonskom zateznom kamatom od 17. 12. 1999. godine do isplate, te na ime štete prouzrokovane troškovima liječenja iznos od 270,00 KM sa pripadajućom kamatom od 16. 4. 2002. godine do isplate i naknadi mu troškove parničnog postupka u iznosu od 8 850,00 KM.

Presudom Okružnog suda u B. L. br. Gž-1801/02 od 24. 02. 2005 godine, žalba tužene je uvažena i prvostepena presuda preinačena tako što je odbijen u cjelini tužbeni zahtjev tužitelja.

Blagovremenom revizijom tužitelj pobija drugostepenu odluku zbog pogrešne primjene materijalnog prava sa prijedlogom da se osporeno rješenje preinači, tako da se odbije žalba tužene i potvrdi presuda prvostepenog suda.

Tužena nije odgovorila na reviziju.

Revizija nije osnovana.

Tokom postupka koji je prethodio donošenju nižestepenih presuda utvrđeno je, pravosnažnom međupresudom P-1258/88 od 13. 11. 1990. godine, da je osnovan osnov tužbenog zahtjeva tužitelja za naknadu predmetne štete, koji je bio usmjeren na O. P. – Opštinski štab teritorijalne odbrane. Tokom postupka tužitelj je preinačio tužbu tako da je umjesto O. P. kao tuženu označio R. S. – Ministarstvo odbrane.

Prvostepeni sud je usvojio zahtjev u odnosu na novu tuženu nalazeći da je ona, odnosno njeno Ministarstvo odbrane pravni sljednik opštinskih štabova teritorijalne odbrane, budući su Odlukom o formiranju Vojske Srpske Republike BiH od 12. 5. 1992. godine („Službeni glasnik Srpskog naroda u BiH“, br. 6/92) jedinice i štabovi teritorijalne odbrane preimenovani u komande i jedinice vojske.

Nalazeći da su u konkretnom slučaju subjekti materijalno pravnog odnosa iz kojeg je nastala predmetna šteta, pa tako i ova parnica – tužitelj, kao oštećeni i O. P. koja je organizovala vojnu vježbu i pozvala tužitelja da u njoj učestvuje, a iz koje djelatnosti je proizašla predmetna šteta – drugostepeni sud odbija tužbeni zahtjev u odnosu na tuženu R. S. zaključujući da ona nije pasivno legitimisana u ovom sporu, nego isključivo O. P., čija odgovornost je već utvrđena spomenutom pravosnažnom međupresudom.

Odluka drugostepenog suda je pravilna.

Prije svega treba reći da je u konkretnom slučaju kao tužena bila označena O. P., kao društveno politička organizacija sa svojstvom pravnog lica, koja je preko svog izvršnog organa – Opštinskog štaba teritorijalne odbrane, u svoje ime i za svoj račun organizovala i finansirala vojnu vježbu od 23. 6. do 25. 6. 1984. godine, povodom koje je tužitelj, kao učesnik, pretrpio štetu.

Odgovornost O. P. za predmetnu štetu, kao organizatora opasne djelatnosti (što vojna vježba po svojoj prirodi jeste) utvrđena je u smislu odredbe člana 173. i 174. Zakona o obligacionim odnosima ("Službeni list SFRJ", br. 29/78, 39/85 i 57/89, te "Službeni glasnik Republike Srpske", br. 17/93, 3/96 i 39/03) i nije nađeno razloga za njeno oslobađanje od te odgovornosti pozivom na odredbu člana 177. istog zakona (pravosnažna međupresuda P-1258/88 od 13. 11. 1990. godine).

O. P. i danas egzistira i R. S. nije njen pravni sljednik bez obzira što su spomenutom Odlukom Skupštine Srpskog naroda u BiH jedinice i štabovi teritorijalne odbrane preimenovani u komande i jedinice Vojske koja predstavlja sastavni dio Ministarstva odbrane R. S., a Teritorijalna odbrana i Opštinski štabovi teritorijalne odbrane, kao opštinski organi prestali da postoje.

Dakle, u konkretnom slučaju, povodom nastanka predmetne štete subjekti materijalno pravnog odnosa su tužitelj (kao oštećeni) i O. P. (kao štetnik tj. vršilac opasne djelatnosti, bez obzira što je tu djelatnost vršila preko svog organa, Opštinskog štaba teritorijalne odbrane, za čiji rad odgovara).

Slijedom toga tužitelj i O. P. su i subjekti ovlaštenja, odnosno obaveza iz tog materijalno pravnog odnosa u povodu kojega je i došlo do predmetne parnice, pa jedino oni mogu biti subjekti procesno pravnog odnosa (tužitelj i tužena) zasnovanog kondemnatornom tužbom za naknadu štete - a ne R. S.

S obzirom na izloženo odluka drugostepenog suda o odbijanju tužbenog zahtjeva u odnosu na tuženu R. S. zbog nedostatka pasivne legitimacije ukazuje se pravilnom, a navodi revizije neosnovanim, zbog čega je valjalo odlučiti kao u izreci na osnovu odredbe člana 393. Zakona o parničnom postupku ("Službeni list SFRJ", broj 4/77 do 35/91, te "Službeni glasnik Republike Srpske", br. 17/93, 14/94 i 32/94) u vezi sa članom 456. stav 1. sada važećeg Zakona o parničnom postupku Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske", br. 58/03, 85/03 i 74/05).

Predsjednik vijeća
Staka Gojković

Za tačnost opravka ovjerava
rukovodilac sudske pisarnice
Amila Podrašćić